SUOMEN TAKSILIITTO

21.2.2024

Valtiovarainvaliokunta
Verojaosto
Eduskunta

LAUSUNTOPYYNTÖ, 09 / 2024 vp

Kiitämme mahdollisuudesta lausua autoilun verotuksen kokonaisuuteen liittyen.

Autoilun verotus on ollut suhteellisen korkeaa ja verotuksen tavoitteet ovat olleet valtiontaloudellisia. Käyttövoimien muutoksen myötä autoilun verokertymä on pienentynyt ja sen voidaan ennustaan vähenevän entisestään, mikäli verorakenne säilyisi samanlaisena myös tulevaisuudessa. Taksiliiton näkemyksen mukaan verokertymä ei voi jatkossa olla enää vastaavalla tasolla. Ajatusmallin on muututtava kokonaisvaltaisesti niin, ettei autoilu tuota enää verotuloja aiempaan verrattuna, vaan on kartoitettava ja arvioitava kriittisesti muut vaihtoehdot.

Taksiliikenne on tällä hetkellä ammattiliikenteen voimakkaimmin verotettu toimija. Taksiyrittäjät maksavat ajoneuvoistaan täysimääräisesti autoveron, ajoneuvoveron perusveron ja käyttövoimaveron. Vain esteettömät ja koulukuljetusautot ovat tietyin edellytyksin vapautettuja autoverosta. Linja-autot ovat vapaita kaikista edellä mainituista veroista ja myös tavaraliikenteen ajoneuvot ovat huomattavasti kevyemmin verotettuja. Esimerkiksi koulukuljetuksissa pienet linja-autot ja isot taksiautot kilpailevat samoilla markkinoilla, jolloin erilainen verokohtelu vääristää kilpailua. Taksiliikenteen sääntelyssä viime vuosina tapahtuneiden muutosten myötä taksialaa tuleekin tarkastella uudelleen myös verotuksen näkökulmasta. Taksiliikenteen kysyntä on jäämässä pitkäaikaisesti pandemiaa edeltäneestä tasosta, joten on ehdottoman tärkeää taata kaikille ammattiliikenteen toimijoille tasapuoliset toimintaedellytykset verotuksellisesti.

Taksiliikenteen merkitys osana julkista liikennettä on elintärkeä ja olemme huolissamme taksipalveluiden saatavuuden kehityksestä. Taksiliikenne on joukkoliikenteen täydentäjä ja korvaaja sekä osa matkaketjua. Osalle väestöstä taksi on myös täysin välttämätön liikkumisen muoto. Joukkoliikenteen palveluiden vähentyessä harvaan asutuilla seuduilla ja pienissä kunnissa taksiliikenteen olemassaolon ja saatavuuden merkitys korostuu entisestään. Saatavuuden heikentymiseen on vaikuttanut sääntelymuutos, mutta myös osaavan työvoiman heikko saatavuus on suuri haaste.

Esteettömän taksikaluston merkitys on suuri yhteiskunnallisissa kuljetushankinnoissa, mutta niillä on merkittävä rooli myös kansallisen huoltovarmuuden osalta. Isojen esteettömien ajoneuvojen määrä vähenee huolestuttavan tasaisesti. Tämä johtuu isojen esteettömien ajoneuvojen merkittävästi suuremmista hankinta- ja käyttökustannuksista verrattuna ns. tavalliseen pieneen taksiautoon. Iso esteetön ajoneuvo on edelleen pääsääntöisesti dieselkäyttöinen, koska isojen esteettömien sähkötaksien tarjontaa ei ole. Lisäksi isot esteettömät ajoneuvot ovat painavia, jolloin näiden ajoneuvoverot ovat

suuria. Erityisesti sähkökäyttöisten ajoneuvojen paino kasvaa akkujen myötä, jolloin verotus kiristyy. Kokonaismassaan perustuva verotus kohtelee erityisesti hybridiautoja epäoikeudenmukaisesti.

Taksiliikenteen toimivuudella ja palveluiden saatavuudella on myös merkittäviä ympäristövaikutuksia. Taksit matkaketjun osana varmistavat matkustajien siirtymisen terminaaleihin niin lento-, laiva- kuin linja-autoliikenteessäkin. Vain kattavan ja toimivan taksiverkon myötä yksittäiset kansalaiset pystyvät elämään ilman omaa henkilöautoa tai luopumaan esimerkiksi perheen toisesta ajoneuvosta. Taksiautolla ajetaan vuosittain merkittävästi suurempia ajosuoritteita kuin yksityiskäyttöisellä henkilöautolla. Näin ollen saavutettu kasvihuonepäästöjen alenema on taksiautoilla merkittävästi yksityisajoneuvoja suurempi. Taksiautojen kiertonopeus on myös oleellisesti yksityisautoja nopeampi, jolloin taksiliikenteen sähköistyessä markkinoille saadaan nopeammin käytettyjä sähköautoja niille kuluttajille, jotka eivät uuteen sähköautoon ole halukkaita investoimaan. Taksiliikenne sähköistyy vauhdilla ja jäsenkyselymme (11/2023) perusteella jo 20 prosenttia yrittäjistä omisti sähkötaksin, kun vastaava luku oli 2 prosenttia kaksi vuotta sitten (11/2021). Kustannusten kasvun myötä kuitenkin entistä useampi yrittäjä harkitsee uuden taksiajoneuvon hankintaa, koska alan ja oman yrityksen tulevaisuuden näkymissä nähdään liikaa epävarmuuksia.

Autoilun sähköisten käyttövoimien käytännön toimivuus on osa vihreää siirtymää. Valitettavan usein taksiyrittäjät kohtaavat latausasemilla maininnan ”ei takseille”. Pidämme tämän kaltaisen tietyn autoilijaryhmän syrjimistä asiattomana kaikilta osiltaan, erityisesti niillä latausasemilla, joiden rakentamiseen yhteiskunta on tavalla tai toisella antanut taloudellista tukea.

Hallitusohjelman mukaan tämän hallituskauden aikana käynnistetään liikenteen verotuksen ja rahoituksen kokonaisuudistus, jonka liikenne- ja viestintäministeriö sekä valtiovarainministeriö toteuttavat yhteistyössä. Pidämme kokonaisuudistuksessa tärkeänä huomioida eri ammattiliikenteen toimijoiden tasapuolisen, mutta myös yrittäjyyteen kannustavan verotuksen.

Taksiliikenteen osalta autoilun verotuksen kokonaisuudistuksessa on otettava huomioon:

- vaihtoehtojen kartoittaminen autoilun verokertymän alenemiselle
- taksit osana julkista liikennettä ja kansallista huoltovarmuutta
- esteettömien taksien saatavuus osana tasavertaista liikkumismahdollisuutta
- lisätoimet ja kannustaminen autokannan uusiutumiseen

Suomen Taksiliitto ry